

**INICJATYWA UCHWAŁODAWCZA
KLUBU RADNYCH
SIŁA KOBIEC**

PROJEKT

**UCHWAŁA
RADY POWIATU GORZOWSKIEGO
z dnia2024 ROKU**

**w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej pn. "Powiatowy Program
Profilaktyki Raka Szyjki Macicy – popularyzacja szczepień przeciwko wirusowi HPV
na terenie Powiatu Gorzowskiego"**

Na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U z 2024r. poz. 146 z późn. zm.) w zw. z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 107) Rada Powiatu Gorzowskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Przyjmuje się program polityki zdrowotnej pn. "Powiatowy Program Profilaktyki Raka Szyjki Macicy – popularyzacja szczepień przeciwko wirusowi HPV na terenie Powiatu Gorzowskiego", stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Jolanta Śliwa
RADCA PRAWNY
ZG-826

ZAŁĄCZNIK Nr 1

Powiatowy Program Profilaktyki Raka Szyjki Macicy - popularyzacja szczepień przeciwko wirusowi HPV na terenie Powiatu Gorzowskiego

I.

Wstęp

Ministerstwo Zdrowia wdrożyło program darmowych szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego. Początkowo grupą docelową objętą programem były dziewczęta od 13 roku życia. Od 1 września 2024 roku Ministerstwo poszerzyło grupę wiekową objętą programem- dotyczy on już dzieci od 9. do 14. roku życia. Regułą jest, że szczepienie przeciw HPV jest wymieniane jako zalecane, a nie obowiązkowe. Tylko od rodziców zależy więc, czy dziecko otrzyma preparat. . Zakażenia HPV dotyczą obu płci, dlatego program obejmuje zarówno dziewczynki, jak i chłopców.

Podanie szczepionki odbywają się w schemacie dwudawkowym. Preparat podawany jest w postaci domięśniowej iniekcji, w mięsień naramienny. W ramach programu bezpłatnie dostępne są dwie szczepionki przeciw HPV: 2-walentna szczepionka Cervarix i 9-walentna szczepionka Gardasil 9.

II

Rola Powiatu Gorzowskiego

1. Do zadań własnych Powiatu w zakresie zadań ponadgminnych należy promocja i ochrona zdrowia, a w szczególności opracowanie koncepcji popularyzacji i realizacja oraz ocena efektów programów zdrowotnych.
2. Tak poważne skutki, jakie wywołuje wirus brodawczaka ludzkiego u obu płci powinny być uświadamiane społeczeństwu przede wszystkim jako choroba cywilizacyjna, której można łatwo zapobiec. Jest to możliwe poprzez stosowanie odpowiedniej profilaktyki, a także poprzez podejmowanie wszelkich działań i środków zmierzających do wykrycia we wczesnych stadiach nowotworów, dających

szansę na szybkie wyleczenie. Podstawowym narzędziem zapewniającym poprawę takiego stanu jest profilaktyka i popularyzacja działań profilaktycznych.

3. Programy profilaktyczne pomimo swojej niezwykle doniosłej roli jaką pełnią w społeczeństwie, nie są należycie propagowane, powodując, że społeczeństwo o istnieniu programów nie wie.
4. Wprowadzenie programu na szczeblu powiatowym wypełni rolę informacyjną, propagandową i popularyzującą szczepienia jako pożyteczne, korzystne i zapobiegające działania.

II.

Rak szyjki macicy-zagrożenia

Statystycznie rak szyjki macicy jest obecnie drugim nowotworem pod względem częstości występowania u kobiet na świecie. Badania wskazują, że jest to jeden z nielicznych nowotworów, któremu można skutecznie zapobiegać. Najefektywniejszym sposobem ochrony jest właściwa profilaktyka w formie szczepień ochronnych. Aby jednak móc stosować profilaktykę, konieczna jest odpowiednia, skuteczna i globalna polityka informacyjna. Rak szyjki macicy dotyka 5% kobiet zarażonych HPV, przy czym w Europie za 70% przypadków raka szyjki macicy odpowiedzialne są dwa typy wirusa: HPV 16 i 18.

Tym bardziej, że Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) uznaje raka szyjki macicy i inne choroby wywołane zakażeniem wirusem HPV za problem zdrowia publicznego o zasięgu globalnym.

Problem zachorowalności dotknął również Polskę, gdzie utrzymuje się bardzo wysoka zachorowalność kobiet na raka szyjki macicy, wykrywanego zazwyczaj w bardzo zaawansowanym stadium, uniemożliwiającym skuteczne leczenie, co w konsekwencji powoduje bardzo wysoką śmiertelność z powodu tego rodzaju nowotworu.

Istnieje ponad 150 typów wirusa HPV. Wyróżnia się wysokoonkogenne i nisko onkogenne typy HPV. Większość wirusów po dostaniu się do organizmu, nie wywołuje objawów chorobowych dzięki naturalnej odporności immunologicznej człowieka. Zakażenie wirusami określanymi jako "wysokiego ryzyka" (takie jak HPV 16, 18, 31, 45) może być przyczyną raka szyjki macicy lub innych nowotworów narządów moczowo-płciowych.

III.

Program ogólnopolski

Na szczeblu krajowym program bezpłatnych szczepień przeciwko HPV został uruchomiony w dniu 1 czerwca 2023 r. jako program powszechnych szczepień dla chłopców i dziewcząt w

wieku 12-13 lat, zaś w tym roku szkolnym został rozszerzony. Dwuwalentna szczepionka przeciw HPV jest teraz dostępna dla wszystkich dzieci od 9 do 18 roku życia.

Szczepiąc nastolatkę i nastolatka możemy zapobiec wystąpieniu w przyszłości stanów nowotworowych, w których przyczyną są wirusy HPV. Do tych nowotworów należą: rak szyjki macicy, pochwy, odbytu, prącia. Szczepionki mogą dodatkowo chronić przed rozwojem kłykcin kończystych – zmian powstających na błonach śluzowych narządów płciowych.

Po 10 latach programów szczepień przeciw HPV, kraje oceniające ich efektywność odnotowały 90% redukcję infekcji wirusem HPV oraz 90% zmniejszenie zachorowalności na brodawki narządów płciowych. Ponadto aż o 85% zmniejszyła się liczba patologii wysokiego stopnia szyjki macicy.

IV

Cele programu powiatowego

1. Przeprowadzenie kampanii informacyjnej zachęcającej do aktywnego uczestnictwa w programie w celu dotarcia do jak największej grupy docelowej.
2. Organizacja cyklicznych spotkań informacyjno-edukacyjnych organizowanych w szkołach na terenie Powiatu Gorzowskiego.
3. Zachęcenie do udziału w działaniach edukacyjnych specjalistów przy współpracy z personelem placówek oświatowych.
4. Zachęcenie do udziału rodziców lub opiekunów dziewcząt i chłopców w cyklicznych spotkaniach informacyjno-edukacyjnych organizowanych w szkołach na terenie Powiatu.
5. Prowadzenie kampanii informacyjnych z wykorzystaniem środków masowego przekazu oraz portali społecznościowych
6. Gromadzenie danych statystycznych pozwalających na ocenę korzystania z programu w lokalnej społeczności
7. Współpraca z gminami powiatu gorzowskiego w zakresie realizacji programu oraz z województwem lubuskim

V

Zakładane skutki programu

1. Podniesienie świadomości zdrowotnej w odniesieniu do chorób przenoszonych drogą płciową, ze szczególnym uwzględnieniem chorób nowotworowych wywołanych wirusem HPV.
2. Ugruntowania postaw dziewcząt i chłopców w okresie dojrzewania poprzez nabywanie wiedzy na temat zagrożeń zdrowotnych.

3. Zwiększanie świadomości adresatów programu o konieczności regularnego wykonywania badań profilaktycznych w tym cytologii, celem wczesnego wykrycia raka szyjki macicy.
4. Wzrost akceptowalności i zaufania do szczepień wśród mieszkańców powiatu
5. Zwiększenia odporności dziewcząt i chłopców objętych szczepieniami ochronnymi na zakażenie określonymi typami wirusa HPV, a co za tym idzie zmniejszenie w przyszłości zachorowań.

VI

Organizacja programu.

1. Ustalone zostaną wszystkie punkty na terenie Powiatu Gorzowskiego, gdzie możliwe jest wykonanie szczepień wraz z ustaleniem zasad rejestracji, warunków jakie muszą zostać spełnione oraz osób kontaktowych. Wszystkie dane, w tym dane kontaktowe, zawarte zostaną w materiałach promocyjnych przygotowywanych przez Powiat
2. Program będzie realizowany przez okres realizacji programu na szczeblu ogólnopolskim.
3. Realizacja programu powierzona zostanie Wydziałowi Spraw Społecznych Starostwa Powiatu Gorzowskiego oraz Komisji Zdrowia Publicznego Rady Powiatu Gorzowskiego.
4. Zostaną wykonane broszury informacyjne, plakaty, bannery oraz inne materiały promocyjne, rozmieszczone w każdej placówce oświatowej na terenie Powiatu Gorzowskiego, Starostwa Powiatowego, Urzędów Gmin, Urzędu Marszałkowskiego oraz placówek szpitalnych i POZ. Ponadto pojawią się artykuły w prasie i na stronie internetowej promujące program.

VI.

Budżet programu

1. Rok 2025 – 30.000 zł, z przeznaczeniem w szczególności na:
 - Projekty graficzne
 - Zakup ulotek
 - ogłoszenia w prasie
 - Koszty organizacji spotkań, koszty administracyjne, raportowanie i monitorowanie projektu
 - Najem powierzchni reklamowych, pomieszczeń na organizację spotkań
2. rok 2026- 30.000 zł, z przeznaczeniem w szczególności na:
 - Projekty graficzne
 - Zakup ulotek
 - ogłoszenia w prasie, przygotowywanie materiałów telewizyjnych

- Koszty organizacji spotkań, koszty administracyjne, raportowanie i monitorowanie projekt
- Najem powierzchni reklamowych, pomieszczeń na organizację spotkań

Źródło fotografii: https://pl.freepik.com/premium-wektory/symbol-swiadomosci-raka-piersi-z-realistyczna-rozowa-wstazka_11395832.htm

Podpisy projektodawców

Agata Dusińska	
Agnieszka Hołubowska	
Jadwiga Szafraniec	
Anna Wichlińska	
Małgorzata Ludniewska	

Uzasadnienie

Do projektu uchwały złożonego w ramach inicjatywy uchwałodawczej przez Klub Radnych „Siła Kobiet”

Ministerstwo Zdrowia wdrożyło program darmowych szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego. Początkowo grupą docelową objętą programem były dziewczęta od 13 roku życia. Od 1 września 2024 roku Ministerstwo poszerzyło grupę wiekową objętą programem- dotyczy on już dzieci od 9. do 14. roku życia. Regułą jest, że szczepienie przeciw HPV jest wymieniane jako zalecane, a nie obowiązkowe. Tylko od rodziców zależy więc, czy dziecko otrzyma preparat. Zakażenia HPV dotyczą obu płci, dlatego program obejmuje zarówno dziewczynki, jak i chłopców.

Program rozszerzył docelową grupę, która w ramach profilaktyki uniknąć może zachorowania na poważną, śmiertelną chorobę. Dostrzegamy jednak niedostateczną popularyzację programu. Założenia inicjatywy zmierzają do tego, by w obrębie Powiatu Gorzowskiego przeprowadzić kampanię informacyjną i promującą zarówno program jak i istotę szczepień.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o samorządzie powiatowym, powiat wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie ochrony zdrowia. Dodatkowo zaznaczyć należy, że do zadań własnych powiatu w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, zgodnie z art. 8 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, należy w szczególności: opracowywanie, realizacja oraz ocena efektów programów polityki zdrowotnej wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców powiatu, jak również inicjowanie, wspomaganie i monitorowanie działań lokalnej wspólnoty samorządowej w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej prowadzonych na terenie powiatu oraz pobudzanie działań na rzecz indywidualnej i zbiorowej odpowiedzialności za zdrowie i na rzecz ochrony zdrowia;

Założeniem zatem programu powiatowego przedstawionego w ramach inicjatywy uchwałodawczej, jest przede wszystkim uzyskanie informacji o konkretnych miejscach w obrębie Powiatu Gorzowskiego, gdzie szczepienie może być przeprowadzone, wskazanie odpowiedzialnych za realizację szczepień osób, przeprowadzenie kampanii informacyjnej zmierzającej do zachęcenia rodziców chłopców i dziewcząt wchodzących w dorosłe życie, do poddania dzieci szczepieniom. Charakter ponadgminny tego zadania pozwoli na zbudowanie bazy danych zawierających informacje dla Mieszkańców każdej gminy o punktach szczepień i ich funkcjonowaniu, a także zasadach rejestracji dzieci, pozwoli ograniczyć zakres informacji praktycznych oraz merytorycznych do obrębu Powiatu Gorzowskiego, a także zindywidualizuje te informacje tak, by ułatwić chcącym osobom poszukiwanie odpowiedniego miejsca do uzyskania świadczenia zdrowotnego w postaci szczepienia.

RADCA PRAWNY
ZG-826

